هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

٣٣

سالّی/ ٢٠٠٤ - بەرگی سی و سێ

چاپی یەکەم/ سالّی ٢٠٠٤

پێڕست:

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢١) خولی گواستنەوە- یەك شەممە ٢٠/٤/٢٠٠٣ ل٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٢) خولی گواستنەوە- دوو شەممە٢١/٤/٢٠٠٣ ل١٢
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٣) خولی گواستنەوە- سێ شەممە ٦/٥/٢٠٠٣ ل٦٧
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٤) خولی گواستنەوە- دوو شەممە ١٢/٥/٢٠٠٣ ل٧٤
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٥) خولی گواستنەوە- یەك شەممە ١٨/٥/٢٠٠٣ ل١١٢
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٦) خولی گواستنەوە- دوو شەممە ٩/٦/٢٠٠٣ ل١٥٢
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٧) خولی گواستنەوە- پێنج شەممە ١٩/٦/٢٠٠٣ ل١٦٩
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٨) خولی گواستنەوە- یەك شەممە ٢٢/٦/٢٠٠٣ ل١٧٤
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢٩) خولی گواستنەوە-دووشەممە ٢٣/٦/٢٠٠٣ ل١٩٢
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٠) خولی گواستنەوە- یەك شەممە ١٠/٨/٢٠٠٣ ل٢٢٣
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣١) خولی گواستنەوە- سێ شەممە ٢٦/ ٨/ ٢٠٠٣ ل٢٢٨
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٢) خولی گواستنەوە- چوار شەممە ٢٧/ ٨/ ٢٠٠٣ل٢٤٧
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٣) خولی گواستنەوە- پێنج شەممە ٢٥/ ٩/ ٢٠٠٣ل٢٨٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٤) خولی گواستنەوە- شەممە ٤/ ١٠/ ٢٠٠٣ ل ٣١٦
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٥) خولی گواستنەوە- شەممە ١١/ ١٠/ ٢٠٠٣ ل ٣٢٦
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٦) خولی گواستنەوە- شەممە ١٨/ ١٠/ ٢٠٠٣ ل ٣٨٣
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٧) خولی گواستنەوە- شەممە ٢٥/ ١٠/ ٢٠٠٣ ل ٤١٤
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٨) خولی گواستنەوە- هەینی ٢١/ ١١/ ٢٠٠٣ ل ٤٥٣
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٩) خولی گواستنەوە- یەك شەممە ٧/ ١٢/ ٢٠٠٣ ل٤٦٦

بەڕێز محمد سعيد احمد يعقوبی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار:

تأريخ القرار:

استنادا لأحكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءاً على ما عرضه العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان العراق، قرر المجلس بجلسته المنعقدة بتأريخ / /٢٠٠٣ تشريع القانون الآتي:

أولاً:

يصرف الراتب والمخصصات كاملة للمرأة المتمتعة بإجازة الولادة أو الأمومة طيلة فترة تمتعها بالإجازة.

ثانياً:

لا يعمل بأي نص يتعارض وأحكام هذا القانون.

ثالثاً:

على مجلس الوزراء تنفيذ أحكام هذا القانون.

رابعاً:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ صدوره وينشر في جريدة وقائع كوردستان.

د. روژ نوری شاويس

رئيس المجلس الوطني لكوردستان- العراق

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، تكایە دیباجەكە و ماددەی یەكەم بخوێندرێتەوە.

بەڕێز محمد سعيد احمد يعقوبی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

استنادا لأحكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءاً على ما عرضه العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان العراق، قرر المجلس بجلسته المنعقدة بتأريخ / /٢٠٠٣ تشريع القانون الآتي:

أولاً:

يصرف الراتب والمخصصات كاملة للمرأة المتمتعة بإجازة الولادة أو الأمومة طيلة فترة تمتعها بالإجازة.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ڕەئی لیژنەی یاسایی لەسەر ئەو فەقەرەیە.

بەڕێز محمد سعيد احمد يعقوبى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ قانونەکە داین، لەگەڵ ڕێزمان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ڕەئی لیژنەی دارایی تکایە.

بەڕێز جميل عبدى سندى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

چونکە (إجازة الولادة) خۆی لە خۆیدا بە راتب و موخەصەصاتی کامیلەتەن ئافرەت وەریدەگرێتن، ئەویش (٧٢) رۆژە، لەبەر ئەوە کەلیمەی (الولادة) لێرە پێویست ناکات، چونکە لە ئەسڵی قانونەکەیدا راتب و موخەصەصات کامیلەتەن ئافرەت وەریدەگرێتن، لێرە پێویست بە کەلیمەی (الولادة) ناکات و، ڕەئی لیژنەی دارایی بەو شکلە دەخوێنرێتن:

(يصرف الراتب والمخصصات كاملة للمرأة المتمتعة بإجازة الأمومة والطفولة لمدة لا تزيد على سنة)، ئەوە بۆ ساڵێك و، منالآنی تر کە قانونە ئەساسیەکەی شەش مانگ بەراتبی کامیل و شەش مانگەکەی تر بە (نصف) راتب بوو بۆ منالآن، بەس ساڵێك کامیلی وەربگرێتن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، ڕەئی لیژنەی ئافرەتان تکایە.

بەڕێز شفيقه فقى عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ دەقی پرۆژەکەین لەگەڵ ئەو پێشنیارەی کە عەرزی جەنابتانمان کرد لەناو پەرلەماندا، دەقەکەی (ئەو دایکەی کە جمکی دەبێت، دەبێت مۆڵەتەکەی زیاتر بکرێت، بکرێت بە دوو ساڵ بە مووچەی تەواو زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ڕەئی لیژنەی کۆمەڵایەتی.

بەڕێز زاهر محمد ابراهيم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لیژنەی کاروباری تەندروستی و کۆمەڵایەتی

بۆ/ بەڕێز سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان

راي لیژنە

نووسراوتان (ك/٢٠١) لە بەرواری ٢٠٠٣/٩/٢٧ کە ئاراستەی لیژنەکەمان کراوە سەبارەت بە پرۆژەی بڕیار بە خەرج کردنی مووچە و دەرماڵە لە ماوەی مۆڵەتی دایکایەتی و منداڵ بوون، لیژنەکەمان لە کۆبوونەوەی ئاسایی خۆی رۆژی ٢٠٠٣/٩/٢٩ گفتوگۆی لەسەر کرد و گەیشتە ئەو رایەی کە هاوپێچە لەگەڵ ئەم نووسراوەماندا:

رای لیژنه

ڕێکەوتی ڕۆژی دووشەممە ٢٠٠٣/٩/٢٩ لیژنەکەمان کۆبۆوە بۆ وانە کردنی ئەو پرۆژەیەی کە لە بەڕێز سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانەوە ئاراستەی کراوە. سەبارەت بە خەرج کردنی مووچە و دەرماڵەی مۆڵەتی دایکایەتی و منداڵ بوون.

١- مۆڵەتی منداڵ بوون کە بەگشتی ماوەکەی (٧٢) ڕۆژە.

أ- یەك مانگ پێش منداڵ بوون بە مەبەستی ساغ و سەلامەتی خۆی و کۆرپەکەی کە زۆر پێویستە وەربگیرێت.

ب- (٤٢) ڕۆژیش دوای منداڵ بوون کە هەمووی بە مووچەی تەواوە، هەردوو برگەکە.

٢- مۆڵەتی دایکایەتی کە ئێستا بەم شێوەیەی خوارەوەیە:

أ- شەش مانگ بە مووچەی تەواو بەبێ دەرماڵە.

ب- شەش مانگ بەنیو مووچە.

ئەو پرۆژەیەی کە هاتووە، ئێمە پشتگیری تەواوی پرۆژەکە دەکەین، کە مۆڵەتی دایکایەتی بکرێت بە ساڵێك بە مووچەی تەواو بە دەرماڵەشەوە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر ڕێگا هەبێتن خاڵی یەکەم ڕوون کردنەوەیەکی بچووك هەیە، ئەگەر ڕێگا بفەرموون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

فەرموو کاك زاهیر.

بەڕێز زاهیر محمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە مۆڵەتی منداڵ بوون کە بەگشتی ماوەکەی (٧٢) ڕۆژە، ئەمە دوو بەشە مانگێك هەتا (٢١) ڕۆژ لە پێش منداڵ بوون، ئەمەیان ئێمە زۆر جەختی لەسەر دەکەین، کە زۆر پێویستە وەربگیرێتن، باقیەکەی تر جا یان (٥٠) ڕۆژەکە، یان

(٤١) ڕۆژەکە، دەکەوێتە پاش منداڵ بوون، ئەمەیان بە جیایە، هی ئەوەی پێشی هی مانگەکە یاخود (٢١) ڕۆژەکە، کە پزیشك دایدەنێ کە چەندە؟ (٢١) ڕۆژە یان مانگێکە و، ئێستاکەش هۆی چاکتریش هەیە بە سۆنار دیاری دەکرێتن، ئەمە زۆر پێویستە لەبەر ساغ و سەلامەتی دایکەکە و، هەروەها کۆرپەکەی، پێشتر لەوانە بوو هەندێ جار چاوپۆشی دەکرا، هەموو (٧٢) ڕۆژەکە بە یەك جاری دەدا، ئەمەیان جەخت لەسەر ئەوە دەکات کە مانگەکە پێشتر بدرێت، (٤٢) ڕۆژەکە، یاخود (٥٠) ڕۆژەکە ئەوە بە ئارەزووی خۆی بێت و، داینێ، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، رەئی هەردوو وەزارەتی داراییش لەسەر ئەم مەوزوعە بەو شکلەیە:

لە کاتی مۆڵەتی دایکایەتیدا کە بۆ ماوەی یەك ساڵە، پێمان باشە بە مووچە و دەرماڵەی تەواو خەرج بکرێت لەگەڵ ڕەچاو کردنی ئەم دوو خاڵەدا، خاڵێکیان هەردووکیان موتەفیقن لەسەری.

١- بەنیسبەت دەرماڵەدان تەنها دەرماڵە جیگیرەکان خەرج بکرێت، واتا دەرماڵەی گواستنەوەو عەدوا و ختورە کە جێگیر نین خەرج نەکرێت، لە ماوەی مۆڵەتەکەدا، ئەمە رەئی هەردوو وەزارەتی داراییە. رەئیەکی تریشی هەیە وەزارەتی دارایی ئیدارەی سلێمانی دەڵێت (نابێت لە ماوەی مۆڵەتی دایکایەتیدا فەرمانبەر کار بکات بۆ حیسابی خۆی) واتا لە رێکخراوی کەرتی تایبەت، لە رێکخراوی کەرتی تایبەت نابێت کار بکات، ئەمانە ئێستا رەئیەکانن، تکا لەو ئەندامە بەرێزانە دەکەم کە تێبینیان هەیە دەستیان بەرز بکەنەوە، بۆ ئەوەی ناویان بنووسین، ناوی ئەم بەرێزانەم لەلا نووسراوە، ئەوەی ناوی نەنووسراوە، تکایە دەستی بەرز بکاتەوە:

١- شێخ لەتیف.
٢- مامۆستا رێبوار.
٣- مامۆستا رەئوف.
٤- مامۆستا حەمەد ئەمین چەمچەماڵی.
٥- کاك عیماد.
٦- شاخەوان.
٧- شەفیقە خان.
٨- زەهرا خان.
٩- فەوزیە خان.
١٠- مامۆستا مەلا هادی.
١١- کاکەرەش نەقشبەندی.

ئەم ناوانەم ئیزافە کرد:

١٢- د. رزگار.
١٣- مامۆستا مەلا تاهیر.
١٤- کاك حمە عەلی تۆفیق.
١٥- ئەهلە خان.
١٦- حەمید میران.

بەرێز کاك شێخ لەتیف فەرموو.

بەرێز لطیف عبدالقادر صادق:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەرێزان ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان.

دەربارەی ئەم یاسایە بۆ دایکایەتی و منداڵ بوون، یاسایەکە تێدا دیاری نەکراوە ئەو ژنەی کە فەرمانبەرە تا چەند منداڵ ئەو مافەی هەبێت، ئەگەر شتێك لەو بارەیەوە هەبێت، چەند منداڵی دەبێت ئەو مافەی بدرێتێ، لەگەڵ سوپاسمدا.

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەرێز شەفیقە خان فەرموو.

بەڕێز شفیقه فقی عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەنیسبەت (٧٢) ڕۆژەکەوە، لەلای ئێمە هەموو دایکێك ئازادە کە ئەو (٧٢) ڕۆژە وەردەگرێت بە مووچەی تەواو، بەڵام ئێمە لێرە گوێمان لێ بوو، وەکو برادەران و لیژنەی کۆمەڵایەتی کە دەڵێت (٢١) ڕۆژی وا بێت و، (٥٠) ڕۆژیشی وا بێت من دەڵێم با دایکەکە هەر خۆی ئازاد بێت لە وەرگرتنی ئەو(٧٢) ڕۆژە، دایك هەیە صحەتی باشە، پێویستی بەو ئیجازەیە نییە پێش منداڵ بوون وەری بگرێت، با ئازاد بێت دوای منداڵ بوون وەریدەگرێت، یان پێش منداڵ بوون لەگەڵ تەندروستی دایکەکە بێت، ئەمە بەنسبەت ئەوەیانەوە.

بەنیسبەت ئەوەی کە پێشنیار کرا بوو کەوا هی ختورە و هی مەحللی و ئەوانە، کەواتە ئێمە چی دەکەین؟ چیمان کردووەو بۆچی هەوڵ دەدەین، ئەگەر دایکێك ئیجارە وەربگرێت تەنها زوجیە و ئەتفاڵ و غیلای مەعیشە بێت، من ئەوەی کە داوامان کردووە بە هەموو مووچە و دەرماڵەی تەواویش، هەتا موخەصەصاتی دانیشتنی کە هەیەتی ئێستا لە کاروباردا و، هینی میهەنیەکەی و پیشەییەکەی، مامۆستایە، یان فەرمانبەرە، یان موحاسیبە، یان موهندیسەیە، یان دکتۆرەیە، هەتا ئێستا (٣٠) دیناری پەرلەمانەکەش کە لەبەحاڵی حازردا دەدرێت، من لە بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی هەولێر پرسیارم کرد، وتی (٣٠) دیناری پەرلەمانەکەش وەرناگرن ئێستاکە، کە شەش مانگ ئیجازەکە وەردەگرن، جا ئێمە ئەو شەڕەی کە دەیکەن بۆ ئەوەیە کە هەموو مووچەکەی بە تەواوی وەربگرێت بە هەموو موخەصەصاتێکەوە، ئەمە تەشجیعێکە بۆ دایکان، هاندەرێکە بۆیان، بۆ ئەوەی کە دادەنیشن لە ماڵەوە منداڵیان دەبێت:

١- یەك باری دەروونیان تەواو بێت.

٢- باری ئابووریيان تەواو بێت.

با ئێستا ئێمە سەیر بکەین ئەو دایکانەی کە منداڵیان دەبێت، شەش مانگ وەردەگرن هەڵپە هەڵپیانە دوای ئەوەی شەش مانگەکەی تر وەرنەگرن، چونکە باری ئابووریيان تەواو نییە، دوای ئەوە باشە شەش مانگەکەی تر وەرناگرێت و دەچێتەوە سەر دائیرە، ئینجا سەیری پەلە پڕۆ زێ و ڕاکە ڕاك و سەر لێ شێواوی، حەزانەیەکی وا نییە، کە منداڵەکەی بۆ بەرێت و، باخچەیەکی وا نییە منداڵەکەی بۆ بەرێت بە ڕێکوپێکی بۆی بەخێو بکرێت، ئەگەر ئێمە ئەم هاندەرە بکەین و ئەم شێوەیە دابنێین، بە بەردێك دوو نیشان دەشکێنین، یەك/ باری دەروونی دایکەکە چاك دەکەین، دوو/ باری ئابووریيەکەی چاك دەکەین و، هەروەها لەکاتێك دایکەکە زیاتر دەهێڵینەوە بۆ خزمەتی کۆرپەکەی، کە بە شێوەیەکی ڕێکوپێك بەخێوی بکات، جا بۆیە داوا لە هەموو برایان دەکەم کە لە هەموو ماڵێکدا هەتانە کەستان نییە بێ ئافرەت بن، کەس لەو ئاسمانە نەکەوتۆتە خوارەوە، هەمووتان دایکتان ئافرەتە و خوشکتان ئافرەتە، خێزانتان و کچتان و بووکتان ئافرەتە، ئەمە دەبێت بکەین بۆ ئافرەتانی کورد بەتایبەتیە، چونکە ئافرەتی کورد زۆر زەرەرمەند بووە، چەندەها شێرمان لێ کەوتووتەوەو، چەندەها بێ شوێنمان هەیە، چەندەها کیمیا بارانمان هەیە، چەندەها ئەنفالمان هەیە، ئەی ئێمە بەم شێوەیە پاڵیان پێوە نەنێین و نفوسمان زیاد بکەین،

سەیر ناکەین ئێستا خوومسی شتمان بۆ دادەنرێت لە عێراقدا، کە حیساب دەکرێت خومسمان بۆ دادەنرێت، یەعنی یەك لەسەر پێنجی دانیشتوانی عێراق ئێمە حیساب دەکرێین، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەڕێز کاك حەیدەر ئیسماعیل فەرموو.

بەڕێز حیدر اسماعیل عبدالله (م. ڕێبوار):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە بڕوای من ئەم بڕیارە زۆر لە خزمەتی ژن و ئافرەتانی کوردستاندا نییە، بەداخەوە ئەگەر ئەم بڕیارە بچێتە سەر، وای لێ دێت وەزیفەی خوشکان و ژنانمان دەبێتە وەزیفەی لە دایك بوون، بەس منداڵ بوون، یەعنی پێم وایە ئەمە کارێکی زۆر لە ڕووی دەروونیشەوە بۆ ژن کارێکی سروشتی نییە لە کوردستانی ئێستا، ئێمە تەشجیعی دایکان بکەین و تەشجیعی خوشکان بکەین بۆ ئەوەی لە ڕووی منداڵ بوونەوە ڕوو لە منداڵ بوون بکەین، ئەوە لە هەموو دنیا ڕوون و ئاشکرایە خەڵك لە هەموو موجتەماعەتەکان ئەوەی کە گرنگە پەروەردەی منداڵ گرنگە، پەروەردە کردنیان گرنگە، یەعنی ژمارەی زۆر کردنیان گرنگ نییە، پەروەردە کردنیان مەسەلەیەکی گرنگە کە ڕووبەڕووی ژن دەبێتەوە، بەتایبەتی لە کۆمەڵی کوردەواری خۆماندا، کە ئەمڕۆ دەزگای پەروەردە کردنی منداڵان زۆربەی ڕووبەڕووی خوشکان و ژنان دەبێتەوە لە ماڵەوەن، بۆیە پێویستە بەڕاستی ئێمە بیر لەوە بکەینەوە بەشێوەیەکی سروشتی کە ژن نەگەڕێتەوە بۆ ماڵ، یەعنی بەداخەوە ئەمە گەڕاندنەوەی ژنە بۆ ماڵ، یەعنی بۆ ئەوەی کەوا لە ژوورەکە سجن بکرێت، هەر ئیشی ئەوە بێت تەنیا وەزیفەی منداڵی ببێت و منداڵەکان پەروەردە بکات و، ئیتر لە کاری وەزیفی و لە کاری خزمەتگوزاری لە ناو موجتەمەعەکەی خۆی دوا بکەوێت، بۆیە من داوای ئەوە دەکەم بەلای کەم ئەگەر بکرێتن تەعدیلی ئەوە بکرێتن، یان دوو منداڵ، یان سێ منداڵ، لەوە زیاتر نەبێت، یەعنی بەڕاستی ئەوە جەریمەیە ژنێك هەر تەنیا وەزیفەی ئەوە بێت منداڵی ببێت و، لە ماڵەوە دانیشێت لە کار و لە وەزیفەی ناو موجتەمەع دوور بکەوێتەوەو، نەتوانێت دەوری خۆی و دەوری کە کاریگەری ئینسانیەکە لای موهیمە، ئەوەی بگێڕێت لە ناو کۆمەڵدا، بۆیە داوا دەکەم تەعدیلێك لە یاسایەکەدا بکرێتن، بەلای کەمی بکرێتە دوو منداڵ زیاتر نەبێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەڕێز زەهرا خان فەرموو.

بەڕێز زهراء حاجی طه سلیفانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەم پشتگیریا پرۆژە دکەین و، ئەڤە دەسکەفتێکی مەزنە بۆ ئافرەتا سەراسەری کوردستانێ ئەڤ مافە هەبن، بە دیتنە من ئەگەر ماوە بێتە دیار کرن باشترە ژ بەر دوو لایەن، یا ئێکێ: ئەگەر بێین بەرێ خۆ بدەینە ئافرەتێت مە سەرجەم دەوائیرە نیسبە ئافرەتێ پترە ژ زەلامێ، یەعنی سێ بەهرێت دەوائیر و مەکتەبا ئافرەتە، هیندەك دەوائیرە ئەگەر بەرێ خۆ بدەینێ دەه لە سەدا نیسبەتا زەلامێ و نۆهەت لە سەدا ئافرەتە، ئەگەر بێتو ئەڤە بکرێت بۆ ماوەی دەه جارە یان

پێنج جارە، ئەڤەش ئالێکی ڤە مە ئافرەت وەکی برادەرێمە گوتی مە تەشجیع کرن رینێتە خوارێ مالێ، باشە ئەڤ ئافرەتە دەچەوا رۆلی خوو بینیتن، ئەگەر دەھ سالە ئیجازە وەرگرت و بزڤرێتە دائیرە خۆ کا رووڵەوێ، کا ئینتاجا وێ، ئەڤە ماوەیەکە دەڤ ژنکا ناڤ مالێ ئەو ژی وەکی وێ بمێنێت، شی ئالێدی وەکی مە گوتی سستیەك دەکەوێتا دائیرا، ئیش بەر هەندێ ئەم نابێژن دوو جارە و سێ جارە وەختەکی دیارکری هەبێتن کانێ دیتنا ئەندامێ پەرلەمانێ چەندە، لەگەڵ رێزو سوپاسم.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەڕێز مامۆستا رەئوف فەرموو.

بەڕێز رۆوف فرج حویز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەم پرۆژەیە بەڕاستی پرۆژەیەکی زۆر گرنگ و بایەخدارە، چەند کە مامۆستا لە ماڵەوە دادەنیشێت ئەو مووچەیەی بە تەواوی وەردەگرێت، ئاوەدانکردنەوەیەکە لەناو خێزانەکە هەمووی، چەند کۆرپەکەی بەخێو دەکات وەکو ئاوەدانکردنەوەیە لەناو خێزانەکەی، ئێستا من وەکو مامۆستایەك (٣٠) ساڵ لە قوتابخانە دەوامم کردووە، دوو پێشنیارم هەیە، یەکیان ئەمەی کاك رێبوار کە باسی کرد، بەڕاستی ئەگەر تەحدیدی نەسل نەکرێت، یەعنی بڵێین چەند ساڵێك من ناڵێم نەسلەکان، هەرکەسێ بۆچوونی خۆی هەیە، لەوانەشە گوێشی نەداتێ تا دە منداڵ بڕوات، هێشتا لە یەك منداڵ زیاتر ناڕوات، بەڵام یا بکرێت بە دوو ساڵ، یان سێ ساڵ، چونکە بەڕێزینە من بەڕاستی دەڵێم شەلەلێکی زۆر دەکەوێتە قوتابخانەکەوە، لەوانەیە لە قوتابخانەیەکدا پێنج مامۆستا ئیجازەی ئەو دایکایەتیە وەربگرێت، ئەو ساڵەی کە دەڕوات، یان بەزۆری لە یەکی نۆوە دەڕوات، یان فەترە فەترە دەڕوات، لەو ساڵە تا میلاك تەنزیم دەکرێتەوە، جاری وا هەیە مانگێك یان دوو مانگ پۆلەکە بەبێ مامۆستایە، واتا بەبێ مامۆستا دەمێنێتەوە، چونکە میلاکەکە درەنگ تەنزیم دەکرێت، عەینی کات لە کاتی خۆی تەنزیمەکە ناکرێت، جاری وا هەیە تەعیناتی تازە دەچێت بۆ مانگی دە و یانزدە، جاری وا هەیە هەر زۆر زۆر دوا دەکەوێت، ئەگەر دوو ساڵیش نەبێت بکرێت بە سێ ساڵ بۆ هەر ئافرەتێك، بۆ هەر ژنێك دەتوانێت تا سێ ساڵ ئەو مووچەیە وەربگرێت بە تەواوی شتێکی باشە و، سێ ساڵەکە ئیتر سێ منداڵە شەلەلەکە لە قوتابخانەکە دوور دەکەوێتەوەو، کێشە دروست نابێت لە قوتابخانەکاندا، من ساڵانە دیومە زۆر کێشەمان بۆ دروست بووە، لەوەی کەوا بەو جۆرە، من لەو بڕوایەم ئێستا زۆر لەو ناوچانەمان هەنە، هەر چۆنێکی بێت دەتوانێت نۆ مانگ جارێك ئینشائەڵلا منداڵێك بێنێتە کایەوە، بەڵام مەکتەبەکە، هەر دوور دەکەوێتەوە لە قوتابخانەکە و ناتوانێت لە قوتابخانە دەوام بکات، ئەمە خاڵی یەکەم.

خاڵی دووەم: دیارە بڵێین لە پارێزگایەکی وەکو سلێمانی یان هەولێر یان دهۆك یان هەر پارێزگایەك بێت، کۆمەڵێکی زۆر لەو مامۆستایانە ئیجازە وەردەگرن، ئەم مامۆستایانە کە ئیجازەیان وەرگرت، یەك ساڵ براینە دوور دەکەونەوە لە پرۆگرام، لە کارە تازەکان، لە هەموو شتەکان، باشتر وایە کە ئەو لە (٩/١)وە زۆربەی زۆریان پشووەکە وەردەگرن بۆ ساڵی داهاتوو

دەوریەکیان بۆ بکرێتەوە، دەوریەکی یەك مانگی بێت، یان لەوە کەمتر نەبێت سێ هەفتەیی بێت، بۆ ئەوەی ئاشنا بن لە گۆڕانکاریە تازەکاندا کە چوونەوە قوتابخانەکاندا، من ڕێزم هەیە وەکو خۆم مامۆستام ڕێزم بۆ هەموو مامۆستایەك هەیە، بەڕاستی لەو ساڵەی ئەو مامۆستایەی رۆیشتووتە ماڵەکەی خۆی باوەڕ ناکەم لاپەڕەیەکی دوو جار کرد بێتەوەو، دوو جار سەیری شتێکی کرد بێت و خوێندبیەوە، کە هاتە قوتابخانەکە ئاشنا دەبێت لەگەڵ قوتابیەکان و لەگەڵ خوێندکارەکان، لەگەڵ ڕێز و سوپاسمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ مامۆستا رەئوف، بەڕێز فەوزیە خان فەرموو.

بەڕێز فوزیە عزالدین رشید:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەنیسبەت ئیجازەی دایکایەتی، هەروەکو یەکەم خاڵ وەڵامی لیژنەی کۆمەڵایەتی دەدەمەوە، با دایك ئازاد بێت لەوەی (٢١) رۆژەکەی پێش منداڵ بوون وەردەگرێت، یان دوای منداڵ بوون وەردەگرێت، ئەوە خاڵێك.

خاڵێکی تر، منیش دەنگ دەخەمە پاڵ دەنگی برادەران، پێم باشە سەقفێکی زەمەنی دابنرێت، بۆ سێ منداڵە یان چوار منداڵە تا حەددی پێنج، چونکە بەڕاستی ئێمە ئەو قەرارە دەردەکەین، بۆ بەشێك لە ئافرەتان، چونکە ئێمە سێ بەشمان لە ئافرەتان لە ماڵەوەن، واتا ژنی ماڵەوەن، تەنها بۆ بەشێك لە ئافرەتانە، رەنگە ئیحصایەکەش دەقیق نەبێت، بەڵام بە مەزندە لەم لاو لەو لا خوێندومەتەوە، کەوا بەشێك لە ئافرەتان، یەعنی (٤/١)ی ئافرەتان فەرمانبەرن، ئیتر مامۆستان یان فەرمانبەرن لە دامودەزگاکانی حکومەت، یان دکتۆرەن، یان ئەندازیارن، هەموو چینەکان بەشێکن، ئێمە ئەو بڕیارە بۆ بەشێك لە ئافرەتان دەردەکەین و، ئەگەر سەقفێکی زەمنی بۆ دانەنرێت شەلەل دەکەوێتە دامودەزگاکانمان و، ئافرەتانیشمان دوور دەکەونەوە لە رۆڵ و ئیختیساساتی خۆیان، ئەمە یەك.

دووەم: هەندێ لە برادەران وا تێدەگەن ئەمە تەحدید نەسلە، نەخێر تەحدیدی نەسل نییە، با دایکەکە ئازاد بێ تا حەددی خۆی، ئیتر من پێم باشە چوار منداڵ بێت، واتا چوار تا پێنج، ئەوەندە پێنج ساڵ دەکاتە ئیجازە، بەم پێنج ساڵە لە هەموو شتێك دوور دەکەوێتەوە، خۆم دایکم دەزانم لە هەموو شتێك دوور دەکەوێتەوە کە ئیجازە وەردەگرێت خەرکی منداڵەکەیەتی، یەعنی هەتا بۆت ناکرێت، لەوانەیە رۆژنامەکان بە چاو قەیمی نەبێت، بخوێنیتەوە، مانای وایە لە ئیختساسی خۆی دوور دەکەوێتەوەو دوا دەکەوێت و، ئەو یارمەتییە باشە کە تەحدید بکرێت چوار منداڵ بێت، چونکە خوا نەیبڕێت سێ بەشی دایکانمان لە ماڵەوەن تا حەددی دە منداڵیان دەبێت، یەعنی لەوە نەترسین کە ئەمە تەحدید نەسلە و کیمیا باران و، یەعنی کورد زۆر تیا چووە، نەخێر، ئەگەر مەسەلە ترس بێت، من لە هەموو کەس زیاتر لەو حاڵەتانە دەترسم، بەڵام خوا نەیبڕێت دایکی ماڵەوە هەیە پانزدە منداڵی هەیە، هەیە لە حەوت منداڵ کەمتری نییە قەت، ئینجا با ئێمە ئەو ڕێگایە لە فەرمانبەران نەگرین، با دامودەزگاکانمان تووشی شەلەل نەبێت،

چونکه ئێستا وەختی ئیشە و وەختی پەرەپێدانی کوردستانە، وەختی ئاوەدانکردنەوەیە، با دایکەکە ئیستیمتاع بە ئیجازەکەی بکات، بەڵام تەحدیدی منداڵەکان بکرێت باشە، لەگەڵ ڕێزم.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەڕێز کاك عیماد فەرموو.

بەڕێز عماد احمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕای من قەرارەکە قەرارێکی زۆر باشە بەڕاستی، من پێم خۆشە زیاتر ژنان خۆیان قسە لەسەر ئەوە بکەن، چونکە مافێکی خۆیانە و، ئێمەش ئەگەر نەتوانین پشتیوانیان بین، با نەبینە درك و هەندێك قسەیان بۆیان و هەندێك قسەیان بۆ هین بکەین، بەڕاستی ئەو بڕیارەی دراوە زۆر باشە، بەڵام حاڵەتێك هەیە ئەوەی کە دراوە ئەوەی کە برادەرانی ئیدارەی سلیمانی باسیان کردووە، من بە حوکمی وەزیفە کە وەزیفەم هەبووە، ئەوانەی کە تۆ ئیجازەی پێ دەدەی بۆ صحەتی خۆیەتی، بۆ خزمەتی منالەکەیە، لەجیاتی ئەوەی خزمەتی بکات و ئاگاداری صحەتی خۆی بکا، دەچێت ئیشەکی تر دەکات، موهەندیسە، دەچێتە مونەزەمات، دکتۆرە، دەچێت عیادە دەکاتەوە، صیدەلیەیە دەچێ ئەوە دەکا، ئەوانە بەڕاستی ئەگەر ئێمە هەم بۆ خزمەتی خۆی بەتایبەتی ئێمە راتبەکەمان بە تەواوی و موخەصەصاتیش ئەوانەی کە ئیدارەی سلیمانی دەڵێ وەڵلا هەموو موخەصەصاتی پێ بدرێت بۆ ئەوەی تەشجیع بێت نەچێت ئیشێکی تر بکات، زروف و ژیانی باشتر بکەی، بەڵام ئەوەی بخەینە سەری ئەوە حەقێکی خۆیەتی بۆ سەحەتی خۆی، ئێمە پێویستیمان بەوەیە کە نەوەیەکی باش دروست بکەین، دوو بۆ منالەکەشە، ئەوە بۆی نییە حەقی منالەکە بخوات، بچێت لە شوێنێکی تر ئیش بکات و، من مافەکەی منالەکەشم داوە، جا بەڕاستی ئێمە ڕەچاویان بکەین و پشتگیریان بکەین، ئەمێنێتە سەر ئەو مەوزوعە، مامۆستا قسە لەسەر مامۆستایان دەکات، ئەمانە هەموو مامۆستا نین، هەندێکیان کرێکارن، هەندێکیان هەیە مۆزەفە، هەندێکیان هەیە شتی ترن. ئەگەر ئێمە ئەوە بۆ موناقەشەیەکی تر بهێڵین لەلایەك حەقێك نەدەین و لەلایەکیش حەقێکی تری لێ وەربگرینەوە، ئەگەر ئێمە موناقەشەمان کرد ڕۆژێك لەڕۆژان تەحدیدی نەسل بکەین، تەحدیدی ژمارەی خۆمان بکەین، ئەوە موناقەشەیەکی تری دەوێت، ئەتو لەولا شتێکی دەدەیێ و لەولا شتێکی تری لێ دەستێنی، ئیمکانە ئەوە ژنەکە خۆی ئازاد بێت چەند منداڵی دەبێت، چەندی نابێت و، دەتوانێ بەخێوی بکات یان نایکات؟ تۆ لێرە وەکو پەرلەمان قەراری لەسەر دەدەی، ئیمکانە ئەوە لە مەسلەحەتی ئێمەدا نەبێت وەکو باسم کرد، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس کاك عماد، بەڕێز کاك مەلا هادی فەرموو.

بەڕێز ملا هادی خضر کوێخا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕێزان.

بەنیسبەت مەسەلەی ئافرەت کە دەڵێین نیوەی کۆمەڵە وەکو خۆیان دەڵێن، بەڵام بەنیسبەت ئیشوکاریان لە بەشداری کردن لە خزمەت، زۆربەی زۆریان مامۆستان، هەیە وەزیفەی تری هەیە لەناو دەوائیرەکان، بەڵام ئەوەی کە مامۆستایە ئێمە ئەگەر ئەو یاسایە یاسایەکی باشە وەکو عام من لەگەڵم، بەڵام هەندێك دەستکاری تێدا بکرێت لە هەندێك فەقەراتی، مامۆستا ئەگەر تازە تەعین بووە، ساڵێکە شووی کردووە، هێشتا مەنهەجەکەی بەتەواوی بۆ خۆی نەیخوێندوتەوە، دە ساڵ، حەفت ساڵ، هەشت ساڵ لە دوویەك منالی ببێت ئەمە کەی لە ماددەی علمی و تورق تەدریس ئیستفادەی لێ وەردەگیرێت، یاخود فەرمانبەرە لە دائیرەیەك کە ئەو دەڕوات جێگای وی بەتاڵە، مەجالی ئەوەش نییە خەڵکی تر تەعین بکەی لە جێگای، بەڕای من وایە مەجالی موخەصەصات کە دانراوە، موخەصەصات بۆ تەشجیعی میهنەیە، یەکێك لە میهنە نەبی موخەصەصات نازانم بە شتێکی زۆر باش نایەتە بەرچاو تا یاسایی بێت، موخەصەصات لەگەڵ میهنەیەو تەشجیعە بۆ ئیشەکەی، بەڵام بەڕای من وایە تەحدید وەکو برادەران ئیشارەتیان پێ دا، تەحدید لەگەڵ نیمە، تەنها موخەصەصاتەکە نەبێت، خۆی ئەو کاتە تەشجیع نابێت، ئەگەر مەعاشەکەی کەم بوو بڕیاری خۆی دەدات لە خیلالی ئەوەی دەتوانێ خزمەتی منداڵەکانی بەچەند ساڵ بکات، بۆیە وەزیفەکەی باشترە یان دانیشتنی لە ماڵێ، بەڵام ئەتو مەعاشی تەواوی بدێیێ وەڵڵای نایەتەوە دەوام و دەوام ناکات و، حەفت ساڵ هەشت ساڵ لە دوو یەکتر بە نۆ مانگی منداڵ لەدوو یەکتری دەبێت ئەوەش لە موستەقبەل زەرەری لێ دەکەین، لەگەڵ ڕێز و سوپاسمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە مامۆستا مەلا هادی هەموویان وان؟ هەموویان وا بیر دەکەنەوە؟ یەعنی دادەنیشن سی ساڵ هەر منالیان دەبێتن، هەموو ژنان وان؟ جا ئەوە شازە ئەوەمان لەبیر نەچێت، بەڕێز نەهلە خان فەرموو.

بەڕێز نهلە محمد سعدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی من لەگەڵ بڕیارەکەم، گەڕانەوەی ژن بۆ ماڵێ، بۆ کارێکی پیرۆزە بۆ بەخێوکردنی منداڵە لەسەر ئەساسێکی دروست، من چەند تێبینیەکم هەیە لەسەر ئەوەی کە فەرقی ویلادەو ئومومە نییە، ئیجازەی ویلادە کە لیژنەی دارایی باسیان کرد، ئیجازەی ویلادە حەفتاو دوو ڕۆژە، پێشان بیست و یەك ڕۆژ پێش منداڵ بوون باقیەکەی تری پاش منداڵ بوون وەردەگیرا، بەڵام لەو دوایییە بووە حەفتاو دوو ڕۆژ لەسەر یەك، یەعنی ژن ئەگەر تەماشای سیحەتی خۆی بکات ئایا دەتوانی هەمووی ئیستغلال بکات و بیهێڵتەوە بۆ بەخێوکردنی منداڵی، یانیش پێشتر سیحەتی باش نییە وەریبگری ئەوە دەمێنێتەوە سەر قەراری دایکەکە و، ئیجازەی ویلادە نازانم لێرە دەڵێن کە ئەو حەفتاو دوو ڕۆژە بە راتبی تام یەعنی بە هەموو موخەصەصاتەوە وەردەگیرێ، بەڵام من لە

کۆبوونەوەی پێشتریش باسم کرد لە ئیدارەی سلیمانی، کە پرسیم گوتیان تەنها سێ رۆژ، یەعنی یەك مانگ بە راتبی کامل سەرف دەکرێ، لە مانگێك یەك رۆژ زیاتر بێت ئەوە موخەصەصاتی لێ دەبڕێ، بۆیە وجودی ئیجازە لێرە پێویستە بۆ ئەوەی ئەو حەفتاو دوو رۆژە بەکاملی ئیجازەکە وەربگری و، ئومومەکەش وەکو کاك د.رۆژ فەرمووی هەمووژن وانییە، ئەمن دە منداڵم لەسەر یەك بێت بۆ ئەوەی لە ماڵ دانیشم، ئەی پاش دە منداڵەکە چی دەکات؟ پەروەردەی دە منداڵ ئەوەندە ئاسانە بتوانێ وا بەخێویان بکات، ئەی پاش دە ساڵەکە چی دەکاتن؟ منداڵ ڕاستە تا یەك ساڵ پێویستی بە پەروەردە هەیە، ئەی منداڵ کە بووبە سێ چوار ساڵ یان دە ساڵ پەروەردەی ناوێ؟ موراعاتی ناوێ؟ موتابەعەی ناوێ؟ بەڕای من ئەگەر ئینسان واعی بێت خۆی تەحدیدی نەسلی خۆی دەکات، خۆی موستەقبەلی منداڵی خۆی زامن دەکات، ئیوەی نییە من لێرە تەحدید بکەم، هەتا ئەو کاتەی کە ئیجازەی ویلادەت دانرابوو ساڵەك، شەش مانگ بەراتب تام و، شەش مانگی دواتر بە نیو راتب، لەویش تەحدیدی نەسل نەکراوە لەویش بە مەفتوحی دانراوە، یەعنی بەڕای من پارە ئەوە نییە کە بتوانێ ماڵی خۆی وێران بکات، یەعنی منداڵی زۆر بێتن، هەرکەس بتوانێ بەپێی ئیمکانیەتی خۆی و سیحەتی خۆی، ژن هەیە سیحەتی باش نییە لە دوو، سێ منداڵ زیاتر، ناتوانێ بیبێت، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ نەهلە خان، بەڕێز مامۆستا مەلا محمدامین فەرموو.

بەڕێز ملا محمدامین عبدالحکیم چەمچەماڵی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

خوشك و برایانی بەڕێز.

بەڕاستی پێم وانییە هیچ ئەندامێکی پەرلەمان هەبێت لێرە لەگەڵ ئەم پرۆژەیەدا نەبێت، پرۆژەیەکە ماقی دایکان و خوشکان و کەسوکارەکانمان و ژنانی کوردستانە، کە هەوڵ بدەین خزمەتیان بکەین مەسەلەی ئومومە، مەسەلەی ویلادە هەموو ئەمانە بۆیان تەنزیم بکەین حەقی خۆیانە و، ئەو ماوەی مانگە من لەگەڵیان دام شتێکی زۆر باشە و، تەنانەت نەك یەك ساڵ بەڵکو بۆ دوو ساڵیش بێت من بەڕای خۆم هیچ لاریەکم لەوە نییە، بەخراپیشی نازانم ماقی خۆیانە، ئەوەی گرینگە بەلای منەوە هەندێك بیروڕا تەرح کرا لێرە پێم وایە زۆر بەسادەیی لەسەر برادەران دەڕوات، یەك لەوانە جاری پێشوو فەوزیە خان تەرحی کرد، کەچی هەروا ڕۆی و ئاوڕی لێ نەدرایەوە، ئەویش ئەوە بوو تەرحی کرد سەقفێك دابنرێت کە ژنێك چەند منداڵی هەبێت، ژنەکە ئەگەر تۆ بڵێی تا ئەوەندە منداڵە تۆ ئەوەندە موخەصەصاتت دەدرێتێ، پێم وایە ژیانی خۆی تەنزیم دەکات، منداڵ بوونی خۆی تەنزیم دەکات لەسەر ئەو سێ منالە، بەو شێوەیە قاپیەك ناکرێتەوە کە ژنێك مەفتوح بێت کە دە منالی هەبێت، دوو ساڵیشی بۆ حساب بکەی دەبێتە بیست ساڵ، باشە ئەوە هەر لە سەرەتاوە تەقاعودی بکەین باشتر نییە، یەعنی فکرەیەك هەیە ئەوەی لێرە من هەستم کرد، دوو فکرە هەیە، ئایا ژن بەرەو ماڵ و قاپی قوفڵ کردن لەسەری یان بەرەو ئیشکردن و موشارەکەی پیاو بەشدار بێت، بەشدار بوون لە ساحەی عەمەل و مەیدانا، من پێم وایە ئێمە دەبێت بیر لەوە بکەینەوە، زۆر زیرەکانە بیر لەو مەسەلەیە بکەینەوە

کە خوا لە قورئانا ئەمە تەحدید نییە یەعنی بۆ مەعلوماتان، یەعنی تەحدیدی نەسلە، نا تەحدیدی نەسل نییە، ئەوە تەنزیمی نەسلە، تەنزیمی نەسل لە فیقهی ئیسلاما حەلالە نەك تەحدید کردن، چونکە تۆ تەنزیمی خۆت دەکەی، تەنزیمی حەیاتی مالەکەت دەکەی و، عیبرەت لە ئیسلاما بە کەمیەت نییە بە نەوعیەتە خودافەرموویەتی (وکم من فئة قليلة غلبت فئة كثيرة بأذن الله) ئەوە حەدیسی پێغەمبەریش (د.خ) کە خەلکی دەیهێنێ کەدەلێ ژنی وەلوودو وەدود بێنن منالتان زۆر بێت (انی مکاثر بكم الامم) وەللا قەد پێغەمبەر شانازی بەکەسێکی عەشوائی ناکات کە نە تەنزیم کرابێ، کۆمەلێکی دز بێت، کۆمەلێکی پیاو کوژ بێت، علمی پێ نەبێت، ئەمڕۆ زەمەن زەمەنی علم و سەقافەت و تەکنەلۆجیایە، دەڕاسەیەك بە قەدەر پەنجا جوتیاری زەمانی زوو کارت بۆ دەکات، یەعنی زەمانی عیلمە، ئیسرائیل چەند ملیۆنێکە، سەد ملیۆن عەرەب و ملیاریك موسولمان ئەگەر بۆیان بکرێت دەیان خەنە بەحرەوە، ئەوە عیلمە گەیاندویەتییە ئەوە، یەعنی ئێمە تەشجیعی ئەوە بکەین منالەکانمان باش پەروەردە بکەین، من حەز دەکەم بۆ خۆشیش شتێکتان بۆ دەگێڕمەوە، مامۆستا دێرشەوی خۆزگە لێرە بووایە بەلام لێرە نییە، گوتی ئێمە لە ئێران ئاوارە بووین، خزمانی ئێران پێیان گوتین وەللاهی ئەم کوردانە زۆر نەزانن، خۆ لەو ئاوارەیەشا هەر یەکە پێنج، شەش منالیان هەیە، باشە ئەوە چۆنیان بۆ تەنزیم دەکرێ؟ چۆنیان بەخێو دەکەن، گوتی من لە لیژنەی کۆبوونەوەی دایکان و باوکان کۆبوونەوەم هەبوو، گوتی پێم وتن وەللاهی ئێوە زۆر بێ عەقلن نازانن دوور لە ڕووی حازرو مەجلیسەکە، وتی ئەگەر ئێمە چوار منال بکەین یەکێکی تورك دەیکوژێ، یەکێکی عەرەب دەیکوژێ، یەکێکیش ئێوە دەیکوژن، گوتی بۆ من یەك منال دەمێنێ، یەعنی بەڕاستی نابێ وابیرکەینەوە، دەبێ بیرکەینەوە، هەم دایکان و خوشکان مەجالی ئەوەیان بۆ بسازێنین نەیان بەینەناومال و، موشارەکەی پیاوبکەن لەهەموو نەواحی حەیات و ژیانی ئەم کوردستانەیە و، ئەو بەشەی کە هەموو جارێ دەیلێین ژن نیوەی کۆمەلگایە، بیان هێنینەوە ناو ئیش و نەیابەینەوە ناو مال و، ئەو سەقفە بۆ سێ منال دابنرێ، دیارە قەدەغە نییە کەتۆ سەقفێکی بۆ دابنێی تا سێ سال تۆ ئەو موخەصەصاتەی دەدەیتێ، دوای سێ سالەکە خۆی ئازادە، ئەگەر ئەوەمان کرد تۆزێك لە مەسەلەکە تەنزیم دەکەین و، من پێم وایە لەو زەمانەدا ئەوەش خزمەتێکە نەك ئەوی تر، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەڕێز کاك شاخەوان فەرمووو.

بەڕێز محمد عباس عولا(شاخەوان):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

زۆر سوپاس قسەکانی من کران.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاك شاخەوان، بەڕێز کاك د.رزگار فەرمووو.

بەڕێز قاسم محمد قاسم(د.رزگار):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشەکی من لەگەڵ هەندێمە هەموو ماف دایکان بێتە خواستن، نەك سەبارەت بەو بڕیارەدا بەڵکو زێدەتر، چونکە ڕۆڵی وی ڕۆڵێکی پیرۆزە با حەقیان نەخورێت، پشتی من پرسیارا کر چەند لایەنەکی پەیوەندیدار، نەخاسمە دەزگای پەروەردەو دەزگای تەندروستی ئەوان مولاحەزەیان هەبێت، ئەویش پشتی حەفتاو دوو رۆژی، بیست و یەك و پەنجاو یەك حەفتاو دوو رۆژە، لایەنی بەرپرس هەبێت بۆ دایکان تا مۆڵەتی لێوەربگیرێتن، دوای حەفتاو دوو رۆژەکە وەربگرێتن هەمووی وەکو یەك هاتووە، لێرە ئەگەر هاتوو تەحفیز هەبێت کو نەوەك وەرگرن مۆڵەتی پشتی حەفتاو دوو رۆژا، چونکە تەقریبی وەکو وان گوتی نزیکی سەتا حەتا تا هەشتای دەزگای پەروەردەو تەندروستی ئافرەتە، بۆیە ئەگەر هاتوو قوتابیان مەحروم بوون مەجبورن مامۆستای موحازر وەربگرن، موحازریش لێرە گرفتی خۆی هەیە، ئەگەر لێرە تەحفیز هەبێت پشتی حەفتاو دوو رۆژەکە ئەوەی دەوام نەکات، ئەوە بێت دەوام بکات تەحفیزی هەبێت گەلێك پیرۆز ترە، ئەوە ڕەئی منە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس بۆ بەڕێز کاك د.رزگار، بەڕێز مامۆستا محمد طاهر زین العابدین فەرموو.

بەڕێز ملا محمد طاهر زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بارستایی ئەم پرۆژەیە بچووك دیارە، بەلام قورسایەکەی زۆر گەورەیە، هەر بە خوێندنەوەی یەکەمی دەنگی داوەتەوەو پێشوازیەکی گەرمی لێ کراوە، پیادەکردنی پرۆژەیەکی وا لەو سات و کاتەدا، خزمەتی دایك و کۆرپەیە، خزمەتی خێزان و ئوسرەیە، خزمەتی کۆمەڵگایە، خزمەتی مرۆڤایەتییە بەگشتی، بایەخدانە بە ئەجیالی ئایندەو بەکارگەی صنعی ئەجیالیش، زەمینە خۆش دەکات کۆرپەڵەی ساوا لە گەنجینەی دایکەوە بەرەو ئاسۆیەکی ڕوناك هەڵدێت، لە کۆشی داکیا گەشە دەکات، لەسەر سینگی پڕ سۆزی دایکەوە، دایکی موچەدار بێ خەفەتی کەم بوونەوەی موچەکەی یان بێ موچەیی، نزیکەی پازدە مانگ لەلەو دایانی کۆرپەکەی دەکات بە باخەڵی گەرمەوە لە وەزیفەکەی وەزیفەترە، بەڕاستی گەورەترین ماف منداڵی ساوا ئەوەیە، کە لە ماوەی شیرەخۆریدا لە باوەشی دایکە ڕاستەقینەکەیا بحەوێتەوە، دەمی بە گۆی جەوەنە هەڵواسراوەکەی سینگی دایکیەوە بێت، دوور لە دایەنگا ئەگەر ناچاری نەبێت پەنای بۆ نابردرێت، نازی منداڵی نازدار و جگەر گۆشە ئەوەیە دایکی تەرخان بێت بۆ پەروەردە کردنی، ماف هەرە گرینگی دایکیش ئەوەیە دڵی ئارام بێ و، هەردووکیان دایکیش و ساوا بەیەکەوە بحەوێنەوە، ئەم پرۆژەیە ئاوڕە لە ئافرەتانی موچەدار، لە مێژووشا ئەو نەوزهورو نییە، (ئیبداع نییە)، بۆ مەعلومات، دوو شتی نموونە دەگێڕمەوە من: یەکەم پێشەوا (عومەری کوری خەتاب) خوا لێی ڕازی بێت، هەر منالێك لەدایك دەبوو سەد درهەمیی بۆ دەبڕیەوە، کە گەورە دەبوو کە دەکەوتە سەر گاگۆڵە کردن، ئەو کاتە بۆی دەکرد بە دووسەد درهەم بەبێ جیاوازی. دووەم: سەرکردە (صلاحەددین)ی موسولمان و قارەمانی کورد لە قەلای دیمەشقا، دوو پلوسکەی کردبۆوە، یەکێکیان شیر و ئەوی تریان شەکراو،

لە حەفتەیەکدا دوو جار دایکانی منداڵ وەبەر لەو دوو پلوسکەیە شیر و شەکراویان وەردەگرت بۆ منداڵەکانیان، ئەو سەردەمانە بەم شێوەیە هاوکاری دایك و کۆرپە دەکرا و، ئێستاش بەدوا داچوونی هەمان ڕەوشتە، بەشێوەیەکی تر. پشتگیری لە پرۆژەکە دەکەم وەکو لە پرۆژەکە خۆی هاتووەو خوێندرایەوە، ئومێد دەکەین ئەو خەمخۆریە زیاتر و زیاتری بەشوێندا بێت لەماوەیەکی زۆر کەما موخەصەصاتی ئەتفاڵ و زەوجیەش بگرێتەوە، دەرگای سولفەو زەواج و سولفەو عەقاریش لە هاووڵاتیان بکرێتەوە بە هەردوو ڕەگەزەکەی پیاو ئافرەتیشەوە، ڕاستە ڕەنگە خەلەلێك هەندێ جاربکەوێتە پەیامێك لە ئیدارە یالەدەزگایەکانی پەروەردە، بەڵام دەتوانرێت بەئاسانی پڕبکرێتەوە، چونکە پیادەکردنی پرۆژەیەکی وەها بایەخدار، دەبێ کۆمەڵگا لە سەرویەوە دەزگاکانی حکومەتی هەرێم قایم شان بدەنە ژێری تادەگەینە بەختیاری و ژیانێکی ئاسوودە، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەرێزسەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ مامۆستا مەلا محمد طاهر، بەرێزکاك ئەمین مەولود فەرموو.

بەرێز محمد امین مولود:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی من موڵاحەزەکەم لەسەر (یصرف الراتب والمخصصات کاملة) پێشنیارەکەم ئەوەیە ئەگەر وشەی (کاملة) لابەرین، هەر وەکو هەردوو وەزارەتیش ئیقتراحیان کردووە، بۆ ئەوەی کەوا موخەصەصاتەکەیان ئەو موخەصەصاتە دائیمیانە بێت کە سەرف دەکرێت، لەبەر ئەوە ئەو وشەیە لابەرین و عیبارەتەکە بکەین بەم شێوەی خوارەوە، چونکە هەندێك موخەصەصات هەیە وەکو موخەصەصاتی نەقل یان موخەصەصاتی مەوقعی جوگرافی یان موخەصەصاتی ختورە و، یان موخەصەصاتی مومارەسەی ئیشێکی تایبەت وەکو ئەمین صندوق یان صەرف کردنی رەواتب، ئەمانە موخەصەصاتی دائیمی نین، لەبەر ئەوە ئیقتراح دەکەم وشەی (کاملة) بکرێت بە (المخصصات الدائمية) و، هەروەها وەکو کاك عیماد گوتی، یەکەم بکەین بەم شێوەی خوارەوە:

(يصرف الراتب والمخصصات الدائمة للمرأة المتمتعة بإجازة الولادة أو الأمومة قبل فترة تمتعها بالإجازة، على أن لا يمارس أي وظيفة أخرى) لەگەڵ ڕێزمدا.

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس کاك ئەمین مەولود، فەرموو کاك حەمید میران.

بەرێز حمید سلیم میران:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من وەکو سەرەتا لەگەڵ مەشروعەکەم، چونکە ئەساسێکی باشە بۆ یارمەتانی ئافرەتان، بەڵام وەکو زۆربەی برایان باسیان کرد مەوزوعی موخەصەصات هەر ئەو موخەصەصاتانە بگرێتەوە کە دائیمییە، ئەو موخەصەصاتانەی تر نەگرێتەوە. لایەنەکی تر ئەگەر تەحدید بکرێت باشترە، بۆ نموونە بابڵێین سێ منال، ئەو حەقی هەبێت تا سێ منال بیدرێتێ، پاش سێ منالەکە تەنها حەفتاودوو رۆژەکەی بدرێتێ ئەگەر منالی تری بوو، چونکە ئەمە بەڕاستی موشکیلەیەك دروست

دەكات لە بەڕێوەبردنی كارا و، هەندێكیش ئافرەت دوا دەخات لەوەی بتوانێ مونافەسەی پیاو بكات لە دەستكەوتنی ئیشەكاندا، بۆ نموونە جاری وا هەیە مەعمەلێكی بچووكە دەڵێ من یەك موهەندیسم دەوێ بیگرم بۆ مەعمەلەكەم، ئەوە ڕازی نابێت ئافرەت وەربگرێت بەو ئیعتبارەی ئەو خەڵكی دەوێت ئیشی بۆ بكات، لەبەر ئەوە من وای بە چاك دەزانم تەحدیدێك هەبێت بۆ ئەوەی بتوانرێ هەم یارمەتی ئەوانیش دەدات، لە سەرەتاش ئەوانە كە لە مەكتەب دەردەچن زۆربەیان كە تەعین دەبن، لەسەرەتا وەختی شووكردنیانەو منداڵ بوونیشیانە، لەبەر ئەوە هەندێك دوا دەكەون لە فێربوونی ئیشەكانیان، چونكە ئیش هەر ئەوەندە نییە كە دەیخوێنێت و لەوێ فێر دەبێ، لە ئاخیرا ئەوەی خوێندوویەتی بیری دەچێتەوە ئەگەر مومارەسەی نەبێت، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ كاك حەمید، بەڕێز كاك محمد علی تۆفیق فەرموو.

بەڕێز حمە علی تۆفیق میرزا فتاح:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من ڕەئیەكم هەیە لەسەر موڵاحەزەی وەزارەتی دارایی هەردوولا كە باس لەوە دەكەن كە موخەصەصات نەیان گرێتەوە، من دەڵێم بەعەكسی ئەوە، بەڕاستی میزانیە كە تەخمین دەكرێت ساڵانە هەموو میلاكێك بە ئافرەت و پیاو هەركەسێك كە تەعین بووە، میزانیەی هەیەو تەخمین كراوە، موخەصەصاتی بۆ دیاری كراوە و هەموو شتێكی بۆ دیاری كراوە، كە مادەم ئێمە لێرە ئەو ئیمتیازە دەدەین بە ئافرەت، حەقە موخەصەصاتەكەشی لەگەڵ دابێت بە كاملی، چونكە هیچ نوقسانییەك بۆ وەزارەتەكە نابێت و، هیچ ئیزافەیەك بۆ ئەوان نابێت، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆكی پەرلەمان:

زۆر سوپاس كاك حەمە علی، بەڕێز كاكەڕەش نەقشبەندی فەرموو.

بەڕێز كاكەڕەش محمد نقشبندی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ڕاو بۆچوونێك هەیە عەلا ئەساس مۆڵەتی منداڵ بوون لەگەڵ دایكاتی جیا بكرێتەوە، تەبعەن پێویستی بە جیاكردنەوە نییە. چونكە نهلە خان ئیشارەتی پێدا هەر موزەفێك ئیجازە بێت لە مانگەك زیاتر هەموو موخەصەصاتی لێ قەتع دەكرێ، تەنها راتبەكەی ئەصلی دەمێنێ كە راتب كامل، لەبەر ئەوە پێویستە ئەو عیبارەتە بگۆترێ، چونكە حەفتاودوو ڕۆژە لەمانگەك زیاترە موخەصەصاتەكەی وەربگرێت، دوایە نازانم ئێستا بۆچوونی برادەران هەمووی لەوە دەچێت دەیانەوێت قەرارەكە تێك بدەن، خۆ قەرارەكە هەبوو ئێمە هاتووین چاكتری بكەین، خۆ ئەو خەڵكە مەجالی هەبوو ئیجازەكەی خۆی وەربگرێ، بەتەنها ئەوەندە بوو شەش مانگەكەی بەبێ راتب بوو لەماڵەوە دادەنیشت مەعاشی وەرنەدەگرت، دەنا ئەو خەڵكە هەموو ئیجازەی وەرگرتووە حەسبەل ئسول، هیچ عائیقێك نەبووە وەرنەگرێت، ئێستا بۆ بێین مەنعی بكەین، وەڵڵا ئێستا بێین چوار عانەی بۆ زیاد بكەین نابێت ئیجازە وەربگرێت یان لە سێ منداڵ زیاتری نەبێت، یان یەكی ببێت یان دووی ببێت، تەبیعی بەڕاستی بەڕەئی من ئەوە هیچ ئیمكان نییە، بۆ دەستكاری

بکەین، کەواتـە با قەرارەکە هەر وەکو خۆی بێت، مادەم پارەشیان نادەینێ با قەرارەکە هەر وەکو خۆی بێـت، هاتووین چاکی بکەین با ئاڵۆزی نەکەین، دوایە هەندێك برادەر هەنە باسی تەربییە دەکەن، کام قوتابخانـە مامۆستا (٢٤) حصـەی هەیە لە حەفتەیەك، پێویستە هەموو مامۆستایەك لە (٢٤) حصـەی کـەمتر نەبێت، بەخوا هیچ مامۆستایەك لە ١٢ حصەو ١٣ حصەو ١٤ حصە زیاتری نییە، جەنابی کاك شێخ عەفانیش لێرە دانیشتووە لەوانەیە تەئیدم بکات، هەموو لە قوتابخانەکان موشـکیلەیان ئەوەیـە لەبەر قەڵەباڵغی ناحەوێنەوە لەگەڵ یەکتر، یەعنی هیچ گرفتێ نییە، لەبەر ئـەوە قەرارەکە زۆر بـەرێك و پـێکی هـاتووە، موخەصەصاتەکانیشی با هەموو بدەینێ، بەڵام کاك علی تۆفیق ڕەنگە زۆر بەباشی مەوزوعەکەی نەپێکابێ، خۆی لـە میزانییە ئەوە دیار دەکرێت، تـەنها پارەکە دەگەڕێتەوە بۆ خەزێنە، ئەگەر هاتوو ئەو موخەصەصاتەی لێ قەتع بکەین وەنیە بـارێکی گران هەبێت، چونکە لە ئەساسەوە حسابی بۆ کراوە، هەموو مۆزەفێك حسابی بۆ دەکرێت بە هـەموو موخەصەصاتەوە، بـەڵام ئەگـەر نـەیدرێتێ تەبعـەن ئـەو پارەیـە دەگەڕێتەوە خەزێنە، لەوانـەیـە سـوودی لـێ وەربگیرێـت، بـەڵام لەبەر ئەوەی بۆی دانراوە با بۆی سەرف بکەین و شتێکی زۆر ڕێـك و پـێکەو، مەجالـیش بدەیـنە ئافـرەتان هـەتا دەوری خۆیـان ببیـنن لـە تەربـیـەتدانی منداڵەکانـیان و بەخێوکردنـیان و، شیری دایکیش زۆر زۆر پێویسـتە بەڕاسـتی لەماوەی ئەو ساڵە، چونکە بەڕاستی هەموو عیلمی پزیشکی وادەڵێت، دەڵێ ئەو شیرەی کە دایك دەیدات بەمنداڵەکەی قـەد وەکو هـیچ خواردنـێك نییـە بـۆ منداڵەکە، لەبەر ئەوە با ئەو ساڵەی ئیجازەبێت و، لێی قەتع نەکرێت شەش مانگەکە لەبەر بێ پارەو پوولی، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ بەڕێز کاك کاکەڕەش نەقشبەندی، بەڕێز کاك د.کەمال فەرموو.

بەڕێز د.کمال عبدالکریم فؤاد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مـن تـەنها لـەبارەی یەك مەسەلەوە قسە دەکەم، ئەویش ئەوەیە کە ژمارە دابنرێت بۆ منداڵ، ئەمە پێشێل کـردنی مـافی مـرۆڤە بەڕاستی لە دوو سەرەوە، سەرێکیان ئەوەیە ژنێك کە دەیەوێت منالی ببێت یـان ژن و مێردێك دەیانەوێت منالیان ببێت، دوو منالە سێ منالە زیاترە، با ئازاد بن لەوەی کـە چـەند منالیان هەبێت، سـەرەڕای ئـەوەش تـۆ بـەو بڕیارە ئەو مافە دەسێنیەوە لە منالێك کە لەوانەیـە ببێـتە پیاوێکی زۆر گەورەو زۆر خزمەتی کۆمەڵگا بکات، ئێمە لە چین و هیندستان نین تـاوەکو کـارێکی وا بکەین ژمـارەی منداڵ بوون کەم ببێتەوە، خۆی کۆمەڵ لە گۆڕاندایە، ئێستا بۆ نموونـە لـە ئـەوروپا کـەم خێزان هەیـە لـە دوو مـنالی زیاتـری هەبێت، منالێکە، دووانە زۆر کەم دەیکات بـە سێیان، زۆر کەمیش هەیە لەو ژمارە کەمتری هەیە، من خێزانێکم دەناسی لە بەرلین یـازدە منالـیان هـەبوو، ژن و مـێردێك یـازدە منالـیان هـەبوو، بـەڵام ئـەوە زۆر زۆر کەمـە، ئـەوە لەوانەیـە لـە هـەموو ئەڵمانـیا دوو سێ خێزانی وا هەبێت، بەڵام بەشێوەیەکی گشتی لە شوێنێکی وەکـو ئـەوروپا خێزانەکانـیان یـەك یـان دووان ئەوپـەری سێ منالیان هەیـە، بـەڵام بەقەناعـەتی خۆیان گەیشتوونەتە ئەو ئەنجامە کەس مەنعی نەکردوون لەوەی کە منالی زیاتری هەبێت، ئێستا پرسیارێك دێتە پێشەوە لای ئێمە خۆتان دەزانن پیاو هەیە لە ژنێك زیاتری هەیە، باشە ئەوە خۆ

ئەگەر هەر ژنەی دوو منالی هەبێت، هەندێکیان چوار و پێنجیان هەیە، ئەوە دەبێت بە حەفت هەشت منال، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڕێزان منیش یەك دوو قسەم هەیە لەو مەوزوعە، لە ڕاستیدا من تەئیدی بێجگە لە قسەکانی کاك د.کەمال فوئاد کە سەدا سەد تەئیدی دەکەم، قسەکانی کاك عماد و کاك کاکەڕەشم زۆر بەدڵ بوو بە حەقیقەت، یەعنی شتێك بەدەستێك نەدەین، بەدەستێك وەریبگرینەوە، ئەو مەوزوعەی کە کاك حەمەعلی تۆفیق باسی کرد، هەر مەوزوع پارەو میزانیەیە، ئەو میزانییە ساڵێ جارێك دادەنرێت ئەمە هەموو مەحسوبە، حسابی هەموو موخەصەصات کراوە، حسابی هەموو مەعاش کراوە، تۆ ئەگەر نەیدەیتێ لە میزانییەکە هەیە، پارەکەی هەموو بۆ حاز کراوە، بەلاّم تۆ نایدەیتێ، ئەیگێڕیتەوە بۆ خەزینە، لەبەر ئەوە من تەصەور ناکەم بێتە هۆی ئەوەی تووشی عەجز بین لەمەوزوعەکە، مەسەلەی مالیەکە. مەسەلەی منداڵ بوون، ئێمە بۆچی تۆزێك مەعاشی بدەینێ شەرتوشروتی بۆ دابنێین، پێشێلی مافی مرۆڤیش بکەین، لە دوایدا ئەو ئافرەتەی کە ئیش دەکات لە دەوائیری حکومەتا عادەتەن ئافرەتی موسەقەفە، ئافرەتێکە ئەندامێکی کاملی ئەو کۆمەڵگایەیە، بۆ حوریەتەکە بۆخۆی بەجێ نەهێڵین، بەپێ تواناو عەقڵی خۆی تەسەروف بکات، یەك منالی ببێت دووانی ببێت سێیانی ببێت چوارانی ببێت، ئەمە بۆخۆی بەجێ دێڵین، حەقیش نییە بەهیچ شێوەیەك ئێمە داینێین سێ بێت یان چوار بێت یان پێنج بێت، ئەگەر مەوزوع خوێندن یان ئیشوکاری دائیرەش بێت، خۆ منال بوون، لەهەموو رۆژێکا منداڵی نابێت، مەوزوعەکە نۆ مانگی پێ دەچێت، ئیدارە تەختیتی خۆی دەکات، بەدائلی بۆ دەدۆزێتەوە، شتی تری بۆ دەدۆزێتەوە، ئەمە لەزۆر ولاّتا بووە بەو شێوەیە، کە هیچ خەلەلێکی نەخستۆتە مەوزوعەکە، لەبەر ئەوە لەڕاستیدا ئێمە تەئیدی ئەوە دەکەین، مەشروعەکە زۆر باشە، چۆن هاتووە با وا بمێنێتەوە، ئینجا ڕەئی نیهائیش لای لێژنەی یاساییە، ئەگەر جوابی قسەکان بدەنەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز أحمد شریف:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لە لێژنەی یاسایی بە هاوکاری لەگەڵ لێژنەی دارایی و ژنان، گەیشتینە ئەو قەناعەتەی کە ئەو موڵاحەزاتانەی کە برادەران کردوویانە هەموومان نووسیوە، لە چەند خاڵێکا کۆدەبێتەوە، کە تەحدید کردنی منداڵە، یان صەرف کردنی دەرماڵەکانە، هەندێکیان بکرێت یان نەکرێت، ئێمە بەگشتی پێمان وایە تەحدید نەکرێت بەهیچ شێوەیەك مەسەلەی منداڵ بوون، ئایا ئافرەت دەیەوێت دە منداڵی ببێت پێنجی ببێت یەکی ببێت دووی ببێت، چونکە کێشەکە لەوەیەوە دەست پێ ناکات چەند منداڵی دەبێت، هەموو ئافرەتێکی خوێندەوار کە منداڵی دەبێت تا منالەکە گەورە نەبێت هەوڵ دەدات منداڵی تری نەبێت، ئەو منداڵەی گەورە دەبێت و پێ دەگرێت دەچێتە ڕەوزە، ئینجا هەوڵدەدات منداڵی تری دەبێت، لەبەر ئەوە پێم وانییە مامۆستایەك یان فەرمانبەرێك لە دائیرەیەکا کە منداڵێکی بوو ئۆتۆماتیکیەن منداڵێکی تری دەبێت و ئیجازە لەسەر ئیجازە وەردەگرێتن، شتی وانییە لە دائیرە دابڕێ یان لە قوتابخانە دابڕێ، قەت پێم

وانیـیه هـیچ فەرمانـبەرێك یـان ئافرەتـێكی خوێـندەوار ئـەو حەقـه بـەخۆی بـدات، چـونكه هـەر بۆخـۆی ئەركـه، یـەعنی دوو مـندالی بچووك یان سێ لەسەریەك بەخێو ناكرێت، لەبەر ئەوە ئێمە پـێمان وایە هەموو كێشەكان لەو چەند خاڵە كۆبووتەوە كە باسمان كرد، تەحدید نەكرێت یەعنی ئافرەت ئـازاد بێـت لـەوەی كـە چـەند مـندالی ببێـت و، دەرماڵـەكانی هـەموو بـۆ سەرف بكرێت لە مـاوەی ئـەو سـاڵەی كـە دەرماڵـەی مـندالْ بەخێوكردنە، چـونكه هـی مـندالْ بـوون ئـەوە ئاسـاییه حەقـتاودوو رۆژەكـه پـێم وایـه حەقـێكی مەشـروعی خۆیـەتی لـە قـانونی عێراقیشـدا هەیـه، كێشـەیەكمان نیـیه لەسـەر ئـەوە. دەربـارەی دەرماڵـەكان پـێم وایـە بەعـزێك دەرماڵە هەیـە هـەر ناكرێـت لـێی بـبڕێت، وەكو دەرماڵەی میهەنییە، دەرماڵەی پەرلەمانە، دەرماڵەی زەواجە، دەرماڵەی مـنداڵە، ئـێمە كـە دەڵـێین دەرماڵـەی بدرێـتێ دەبـێ هەر ئەوانەی بدرێتێ، ئینجا بەعزێك دەرماڵە هەیـە كـە ئیشـكالی لەسـەرە، ئـێمەش لەگـەڵ ئەوەیـنە پـێش ئـەوەی كۆتـایی بـە مەسـەلەی دەرماڵەكانـەوە بێـت، لەگەڵ ئەوەیـنە كـاك عـیماد پێشـنیارێكی زۆر باشـی كـرد دەڵـێ ئـەوەی كـە ئـیجازەی دایكایـەتی هەیـە نابێت بچێت لە جێگایەكی تر ئیش بكات، ئەوە ڕاستە ئەگەر هاتوو لە جێگایەكی تـر ئیشـی كـرد ئـەوە دەبێـت مەعاشـەكەی لـێ ببڕێتن، چونكه ئەوە بۆ سیحەتی ئەو و مـنداڵەكەیە، ئـێمە موتـەفقین لەسـەر ئـەو ئـیقتراحەی كاك عـیماد، هـەندێك دەرماڵە هەیە وەكو گواسـتنەوە یـان نـەقل یـان خـتورە، ئـەوان ئەگـەر بـدەل عـەدوا یـان مەناتقی نائیه، ئەوانە ئەگەر نەشـدرێت، بـەڕای مـن بدرێـتەوە وەزارەتـی دارایـی بۆخـۆی بـڕیاری لەسـەر بـدات، ئـێمە لـێرە بـە موتڵەقی لەسـەر بـڕیارەكە قـەرار بدەین، ئەگەر برادەران ڕازی بن لەسەری، ئینجا وەزارەتی مالیه ئەگـەر ویسـتی تەعلیماتـێك دەربكات، ئەو چەند دەرماڵەیە ئەگەر ویستی ئیستسنا بكات ئەوەیان بۆ ئـەوان لـێگەڕێین، ئەگینا دەرماڵە ڕەئیسیەكان بە موتڵەقی بدرێت، ئەوە ڕای لیژنەی دارایی و یاساییه، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سـوپاس كـاك احمـد شریف، ئێمە مەوزوعەكە دەخەینە دەنگدانەوە، زۆر قسەی لەسەر كرا لە ڕاستیدا، بەم شێوەی نووسراوەتەوە، بەو شێوەی كە تەقدیم كراوە، تكایە كاك أحمد بیخوێنەوە بۆ ئەوەی بیخەینە دەنگدانەوە، تەنها یەكەم.

بەڕێز احمد شریف:

بسم الله الرحمن الرحيم

بإسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان- العراق

رقم القرار:

تأريخ القرار:

استناداً لأحكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءاً على ما عرضه العدد القانوني من أعضاء المجلس الوطني لكوردستان العراق، قرر المجلس بجلسته المنعقدة بتأريخ / /٢٠٠٣ تشريع القانون الآتي:

اولاً:

يصرف الراتب و المخصصات كاملة للمرأة المتمتعة باجازة الولادة او الامومة طيلة فترة تمتعها بالاجازة.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، ئەو ماددەیە دەخەمە دەنگدانەوە لەگەڵ دیباجەكە، تكا لەو ئەندامە بەڕێزانە دەكەم كە پەسەندی دەكەن دەستیان بەرزكەنەوە، زۆر سوپاس. ئەو ئەندامە بەڕێزانەی پەسەندی ناكەن دەستیان بەرزكەنەوە، سێ ئەندامی بەڕێز پەسەندی ناكات، بەزۆرینەی دەنگ ماددەی یەكەم وەرگیرا، ئێستا دێینە سەر مەوزوعێكی تر كە تەرح كرا، تۆزێك عیلاقەی بەو مەوزوعەوە هەیە، مەوزوعی ئەوەی ئەگەر ئیشێكی تری كرد لە فەترەی ئیجازەكە، لە ڕاستیدا لەگەڵ جەنابی كاك د.كمال و كاك فرسەتیشا باسی ئەو مەوزوعەمان كردووە، ئیش بە موتڵەقی بكات زۆر زەحمەتە تەحدید بكرێت، بۆ نموونە لە رۆژێكا سەعاتێك یان دوو سەعات خەیاتی بكات، سەعاتێك دوو سەعات شێكی تر بكات، یان حەفتەیەك ئیش بكات دوو حەفتە ئیش نەكات، چۆن ئیسپاتی دەكەی كە ئەوە ئیشی كردووەو ئەوە ئیشی نەكردووە، ئایا بە عەدالەت دەبی لەگەڵ ئەو هەموو خەڵكە یان عەدالەت نابی؟ لەبەر ئەوە شتەكە زۆر بەزەحمەت دەبینین ئێمە دەقێكی وای بدەینێ، بەچاكی دەزانین ئەو دەقەشی تیا نەبێت لە ڕاستیدا، ئەو دەقەی تیا نەبێت و ماددەكە هەر وەكو خۆی بمێنێتەوە وەكو مەشروعە، جا لەم بارەیەوە ئەگەر ڕەئی و شتی وا هەیە پێم خۆشە باسی بكەن، بەڕێز كاك عیماد فەرموو.

بەڕێز عماد احمد:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەڕێزان.

ئێمە ئەم بڕیارە دەردەكەین بۆ خزمەتی ژنان و كۆمەڵگامانە و، دەمانەوێت وەكو باسم كرد نەوەیەكی باش پەروەردە بكەین و، جیلێكی ئەوانەی كە دێن لە سایەی دایك و باوكێكی باشەوە دەبێت، ئێمە كە ئەوەی بۆ مسۆگەر دەكەین حەقەێكە هەم حەقی منداڵەكەیە كە، كۆرپەیە نازانێ كە دایك بەجێی دێڵێ دەچێ ئیشێكی تر دەكات، ئەوە حەقێكە بۆ ئەو منداڵە، دوو بۆ سیحەتی خۆی، یەعنی ئێمە ئەگەر راتبەكەی ئەوە نەبێت كە بەباشی ژیانی باش بكەی، تۆ ناتوانی چونكە من وەكو تەجروبە زۆر جار هەیە دایك، باوك ئەوەندە چاو چنۆكە ماڧی منداڵەكەی خۆی دەخوات، جا تۆ ئەگەر ئەوەی بۆ مسۆگەر بكەی و مەعاشێكی باشی بدەیتێ نەچێتە شوێنێكی تر ئیش بكات، من ئەوەی كە جەنابی كاك دكتۆر باسی كرد ئیشی دائیم، یەعنی نەچێت لەشوێنێكی تر وەزیفە بكات، بەڵام دوو سەعات ئیش دەكات قەیناكە، بەڵام بچێتە شوێنێك لە جیاتی ئەوەی كە شەش سەعات لای من دەوام دەكات، بچێت لە شوێنێكی تر دە سەعات دەوام بكات، بەڕاستی ئەوە ماڧی منداڵەكەی و سیحەتی خۆیەتی كە من مەسئولم لەسەری وەكو پەرلەمان، جا ئێمە ئەگەر حەتا لەو كۆبوونەوەیەش نەتوانین تەحدیدی بكەین، با لەگەڵ ژنانا خۆیان قسە بكەین، لەگەڵ هەندێك رێكخراوی ماڧی مرۆڤا قسان بكەین، دوای ئەوەی سیاغەیەك بدۆزینەوە بۆ خزمەتی خۆیانە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ کاک عیماد، یەعنی ئەمەش هەر وەکو تەحدیدی نەسلەکەی لێ بکەین بۆ مەرحەلەیەکی تری بەجێ بهێڵین، بەڕێز کاک ئیبراهیم سەعید فەرموو.

بەڕێز ابراهیم سعید محمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وەزیفەی وا هەیە کە پەیوەندی بە وەزیفەیەکی تایبەت هەیە لە ئێواران مەسەلەن، وەکو دکتۆری یان صەیدەلانی یان مەکتەبێکی هەندەسی، بەیانی وەزیفە دەکات و ئێواران دەچێت لە کەرتی تایبەت ئیش دەکات، لە دکتۆران کە ئیجازە وەردەگرن نابێتن ئێواران بچێت عیادەکەی بکاتەوە، ئەوە لە قانونی نەقابەی خۆیان هەیە، جا شتێکی وا دەبێت هەبێتن، یەعنی ئەگەر لە دائیرە ئیجازەی وەرگرت نابێت ئێواران بچێت لە کەرتی تایبەت ئیش بکاتن، ئەمە هەیە لە قەوانین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، بەڕێز کاک احمد شەریف فەرموو.

بەڕێز احمد شریف:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من هەمان ڕەئی کاک ئیبراهیمم دەگوتەوە، فعلەن قسەکەی زۆر ڕاستە، بۆ نموونە هەیە دکتۆرە، هەیە موهەندیسە، هەیە صەیدەلانییە، ئەو لە دائیرەکە ئیجازەی وەرگرتووە و مەعاشەکە بەکاملی وەردەگرێت، دەچێت لەوێ لە کەرتی تیابەت ئیش دەکات، لەوێش پارە وەردەگرێت، لەم حاڵەتە منداڵەکەی مەغدوور دەکات، بۆیە من پێم باشە ئەو مەوزوعە بەم شێوەیە چارەسەر بکرێت، ئەوەی کە ئیجازەی دایکایەتی و منداڵ بوونی هەیە لەو مەرحەلەیە لەکەرتی تایبەت و هیچ شوێنێکی تر حەقی نەبێت ئیش بکات و، ئەگەر ئیشی کرد دەرماڵەکانی لێ ببڕێت، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڕێز کاکەڕەش نەقشبەندی فەرموو.

بەڕێز کاکەڕەش محمد نقشبندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕای من ئەوە پێویست ناکات، چونکە هەر موهەندیسێك ئەگەر لە مەکتەبی ئێواران ئیش بکات، دەبێ تەعەهود لە دائیرە بدات، موخەصەصات و ئەوانەی هەموو قەتع دەبێت لە دائیرە، دەبێ لە دائیرەکەی تەعەهود بدات بڵێت من ئێواران ئیش ناکەم، یەعنی ئەسڵەن موخەصەصاتەکە وەرناگرێ کە موخەصەصاتەکەش وەرناگرێ بۆ ئێمە لەسەری قەتع بکەین، ئێمە بڵێین وەڵڵا ئێواران دەچێ، مەچوو ئێواران، بۆخۆی موخەصەصاتەکەی مەرفوزە بە حوکمی قانون، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، بەڕێز کاک حاکم سەفەر فەرموو.

بەڕێز سفر محمد حسین:
بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەڕێزان. لە ڕاستیدا ئەو بڕیارە دەستكەوتێكی زۆر باشە بۆ ژن بۆ خێزان لە كوردستان، وابزانم هیچ تەعقیدی نەكەی بە شتێكی واها قیود لەسەر بدەین كە كەم كەین لە قیمەتی ئەو دەستكەوتە، ئەو ئینجازە، بەڕاستی كە نیزامێكی دیموكراتینەو سیسەتمی عالەمیش مەعروفە لە پەرلەمانی كوردستان، یەعنی خۆ نەكەینە وەكیلی دایك و منداڵ، وەكو برادەران باسی تەحدیدی نەسلیان كرد، مادەم باسی دیموكراتیەت دەكەین و ئازادی كەس و مافی ژن و مافی پیاو، ئەوە لەوانەیە زیاتر ئازادی خۆیان پێشان بدەن هەتا حەدەكی، منیش لەگەڵ ئەوەمە دەقێكی گشتی بێت هیچ تەعقیدی نەكەین، كە لە قیمەتی ئەو ئینجاز و دەستكەوتە كەم بكەینەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك فرسەت.

بەڕێز فرست احمد عبدالله:
بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

برادەران هەموویان دەزانن لە قانونی خدمەی مەدەنی مەمنوعە مۆزەف خاریجی وەزیفەی ئیش بكات، مادەم موباح نییە ئیشەكەی مەمنوعە ئەصڵەن، بۆ ئێمە جارێكی تر مەنعی بكەین، جوان نییە دوو قانون یان دوو دەق دابنێین بۆ تەنزیمی یەك حاڵەت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

فەرموو كاك عیماد.

بەڕێز عماد احمد:
بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بڕیاری گرینگ هەر ئەوەیە كە ئێستا درا، بڕیارێكی زۆر بەكەڵك و سوود بەخش بوو، بەڵام تەنها ئەوەندەیە هەندێك وردەكاری هەیە، هەندێك وردەكاری هەیە وەزارەتەكان بۆخۆیان دەزانن، ڕەنگە ئێستا لەبەر دەستمان نەبن، هەموو بدرێتە وەزارەتەكان تەعلیماتیان بۆ دەردەكەن، ئەوە ئیشی ئەوانە كە ئیواران ئیش بكات یان نەكات یان شتی تر، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، كەواتە وای لێ دەكەین، ئەگەر دەوائیر یان وەزارەتی دارایی هەر شتێكی بە پێویست زانی تەعلیماتی خۆی پێ دەردەكات، ئێمەش بۆ ئەو مەوزوعە زیاتر، چونكە قەرارێكی گرینگە زیاتر وەكو پەرلەمان و لێژنە، موختەصەكانمان با پەیوندی بكەن بە ڕێكخراوەكانی ئافرەتان و ژنانەوە، پەیوەندی بكەن بە ڕێكخراوەكانی مافی مرۆڤەوە، لەخەڵك بپرسن، ئیستفتایەكی تێدا بكەن، با ڕەئیەكی وازحتر و ساكارترمان لا گەڵاڵە بێت، ئەو كاتە ئەگەر پێویستی كرد بڕیارێكی تری لەسەر دەدەین، ئەگەر ئەوە بە پەسەند دەزانن تكایە دەستان بەرزكەنەوە، زۆر سوپاس. ئەو بەڕێزانەی پەسەندی ناكەن دەستیان بەرزبكەنەوە، كەواتە ئەو مەوزوعە وای لێ دەكەین، وەكو باسمان كرد ئەگەر وەزارەت بە باشیان زانی تەعلیمات دەردەكەن و، مەوزوعەكەی تریش با زیاتر

لێژنەکانی پەرلەمان خەریکی بێت، لە ڕێکخراوەکان بپرسێ، ماڤ مرۆڤە، ئافرەتانە، ژنانە، نەقاباتە ئەمانە هەمووی لەوانەیە بمان گەیەنێتە ڕەئیەکی موسەبەتی باشتر، بەڵام شەرتە ئەو ڕەئیە لە خزمەتی ئافرەت بێت، ئێمە هەدەفەکەمان لە ڕاستیدا ئەوەیە، ماددەی دووەم تکایە.

بەڕێز احمد شریف:

ثانیا:

لا يعمل بأي نص يتعارض وأحكام هذا القرار.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هیچ تێبینی هەیە لەسەر ئەو ماددەیە؟ دیارە تێبینی نییە، دەیخەینە دەنگدان، تکا لەو ئەندامە بەڕێزانە دەکەم کە ماددەی دووەم پەسەند دەکەن دەستیان بەرزکەنەوە، زۆر سوپاس. تکا لەو ئەندامە بەڕێزانە دەکەم کە پەسەندی ناکەن دەستیان بەرزکەنەوە، بەگشتی دەنگ ماددەی دووەم پەسەند کرا، ماددەی سێیەم تکایە.

بەڕێز احمد شریف:

ثالثا:

على مجلس الوزراء تنفيذ أحكام هذا القرار.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هیچ تێبینی هەیە لەسەر ئەو ماددەیە؟ فەرموو کاك شێروان.

بەڕێز شیروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

جەنابت ئیشارەتت بەوەدا کە وەزارەتی دارایی تەعلیمات دەربکات، ئەگەر تەخویلێکی وەزارەتی دارایی بکەین تەعلیمات دەربکات وابزانم خراپ نییە، لەگەڵ ڕێزمدا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

من تەصەور دەکەم ئەوە تەحصیلێ حاصڵ بێت، وەزارەتی دارایی بۆی هەیە تەعلیمات دەربکات، با ئێمە قەرارەکەمان عام لە صاڵحی ئافرەت بێت و قیودی تێدا نەبێت تەئسیری خۆی بکات، فەرموو کاك احمد دزەیی.

بەڕێز احمد علی دزەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە قەرارات دەردەینین دەبێت ئەسباب موجیبەی بۆ دابنێین، ئێمە ئەو قەرارەی کە دادەنێین دەبێ ئەسباب موجیبەی هەبێت، ئەسباب موجیبە هەیە، بەڵام بۆ لە قەرارەکە نانووسین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

قسەکە ڕاستە هەموو قەرارێك ئەسباب موجیبەی دەوێ، ئەسبابی موجیبە لێژنەی یاسایی دەتوانێ بۆمان صیاغە بکات، بە ئیتفاق لەگەڵ لێژنەی ئافرەتان، ماددەی سێیەم دەخەینە دەنگدانەوە، تکا لەو ئەندامە بەڕێزانە دەکەم کە ماددەی سێیەم پەسەند دەکەن دەستیان

بەرزکەنـەوە، زۆر سـوپاس. تکـا لـەو ئەندامـە بەڕێـزانە دەکـەم کـە پەسـەندی ناکـەن دەسـتیان بەرزکەنەوە، بەگشتی دەنگ ماددەی سێیەم پەسەند کرا، ماددەی چوارەم تکایە.

بەڕێز احمد شریف:

رابعاً:

ينفذ هذا القرار اعتباراً من تأريخ صدوره وينشر في جريدة وقائع كوردستان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تکایە جارێکی تر بخوێندرێتەوە بۆ ئەوەی بیخەینە دەنگدان.

بەڕێز احمد شریف:

رابعاً: ينفذ هذا القرار اعتباراً من تأريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان.

د. رۆژ نوری شاوەیس

رئيس المجلس الوطني لكوردستان - العراق

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تکا لـەو ئەندامـە بەڕێـزانە دەکـەم کـە مـاددەی چوارەم بـەو تەعدیلـەوە کـە کـرا پەسـەند دەکەن دەستیان بەرزکەنەوە، زۆر سوپاس. تکا لەو ئەندامە بەڕێزانە دەکەم کە پەسەندی ناکەن دەستیان بەرزکەنـەوە، بەگشتی دەنگ ماددەی چوارەم پەسەند کرا، هەموو یاساکە دەخەمە دەنگدانەوە، تکا لـەو ئەندامـە بەڕێـزانە دەکـەم کـە هـەموو یاسـاکە پەسـەند دەکـەن دەسـتیان بەرزکەنـەوە، زۆر سـوپاس. ئـەو ئەندامە بەڕێزانەی پەسەندی ناکەن دەستیان بەرزکەنەوە، هەموو یاساکە بەگشتی دەنگ وەرگیرا، سوپاسی هەموو لایەکتان دەکەین. فەرموو شەفیقە خان.

بەڕێز شفیقە فقی عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕێزان.

بەڕاسـتی ئەمـڕۆ ڕۆژێکـی زۆر خۆشـە و پیرۆزە بەنیسـبەت ئـێمەی ئافـرەت بەتایبـەتی و، هـەموو بـرایانم بەگشـتی، چـونکە دڵسـۆزی خۆتـان بـەجێ هێنـا بـۆ هاوسـەرتان و بـۆ هـەموو ئافـرەتانی کوردسـتان و، بـۆ نەوەکانیشـتان. زۆر زۆر سوپاسـتان دەکـەم کە، ئەو ڕۆژە خۆشەتان کرد بەنسیبی ئـێمە، زۆر خۆشە ئەو ڕۆژە، پەنا بەخوا لەم ڕۆژە هەموو ساڵێك لەیادمان بێت شیرینیتان بدەینێ، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ شەفیقە خان، فەرموو نهلە خان.

بەڕێز نهلە محمد سعدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئـەوەی مـن دەمویسـت باسـی بکـەم، شـەفیقە خـان باسی کرد، منیش پڕۆزبایی لە گشت ئافرەتانی کوردسـتان دەکەم کە بەڕاستی بڕیارێکی زۆر گرینگ بوو کە ژن بەو وەزعە نەفسیە موستەقیڕە لە